

Geleceğin mesleği: Çizgi film ve animasyon

Çizgi film ve animasyon endüstrisi, teknolojinin gelişmesiyle birlikte daha da hızlı gelişmeye başladı. 3D teknolojisiyle yapılan animasyonlar yalnızca eğlence sektöründe değil, tıptan savunmaya, reklamcılıktan bilgisayar oyunlarına kadar birçok sektörde kullanılıyor. Türkiye’de yıllık 100 milyon dolara çıktığı tahmin edilen çizgi film ve animasyon sektörünün yetişmiş insan gücü ihtiyacı günden güne artıyor. Beykoz Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nüket Güz, “Çizgi Film ve Animasyon Bölümü’nden mezun olan öğrencilerimiz; çizgi film ve animasyon stüdyolarında tasarımcı veya görsel efekt uzmanı, karakter tasarımcısı, yönetmen, eğitimci, çeşitli reklam ajanslarında veya televizyon şirketlerinde görsel efekt uzmanı veya tasarımcı, grafik tasarımcı, reklam tasarımcı, freelance tasarımcı veya illüstratör olarak çalışma şansı yakalarlar” diyor.

Çocukluğumuzun en keyifli saatleri şüphesiz; çizgi film izlediğimiz zamanlardır. Kimi zaman Red Kid ile kötülere karşı mücadele verirken, kimi zaman da bir doğa harikası olan İsviçre Alpleri’ndeki köyde Heidi ile keçilerimizi güderiz. Nasrettin Hoca ile gülerken düşünmeye çalışır, Keloğlan ile arkadaşlık ve dostluğun ne demek olduğunu öğreniriz. Şimdiki çocuklar ise daha şanslı... 3D teknolojisiyle çizgi film ya da animasyon filmi izlerken, filmin içindeymiş gibi hissediyorlar. Eskiden usta-çırak ilişkisiyle öğrenilen çizgi film tasarımı ve yapımcılığının artık üniversitelerde eğitimi veriliyor. Hem devlet, hem de vakıf üniversitelerinde ‘çizgi film ve animasyon’ bölümlerine gençlerin ilgisi günden güne artıyor.

Gençler ilgi gösteriyor

Teknolojinin gelişimiyle birlikte gelişen ve evrilen çizgi film ve animasyon alanı, gençler için geleceğin mesleklerinden biri konumuna geldi. Üstelik animasyon yalnızca artık eğlence sektöründe kullanılmıyor. Sosyal medyaya içerik üretenler açısından da büyük ilgi gören animasyon, tıptan savunmaya, reklamcılıktan teknolojiye birçok alanda kullanılıyor. Sektör temsilcileri, dünyada animasyon endüstrisinin 300 milyar dolara, Türkiye’de de 100 milyon dolara ulaştığını tahmin ediyorlar.

Walt Disney bir numara...

Dünyada animasyon denilince akla ilk Walt Disney gelse de “Japonya’nın Disney’i olarak görülebilecek Studio Ghibli’yi ve Toei Animasyon’u, İngiltere’de doğan Aardman Animations’ı ve Fransa’da sanatsal yapımlarla film festivallerinde boy gösteren LesArmateurs gibi stüdyoları unutmamak gerekiyor.

Türkiye’de başarılı işler yapılıyor

Türkiye’de ise animasyon yapımı girişimleri aslında 1940’lara kadar uzanıyor. Günümüzde İstanbul ve Ankara dışında da faaliyet gösteren pek çok animasyon stüdyosu bulunuyor. Bunların arasında 2000 yılından itibaren Fırıldak Ailesi ve Kral Şakir gibi flash animasyonlarıyla bilinen Grafi2000’in adını anmadan geçmek olmaz. Mizah dergilerinin en ünlü karakterlerinden biri olan Kötü Kedi Şerafettin’e üç boyutlu bir form verip onu sinema perdesine taşıyan Anima İstanbul da kaliteli yapımlarıyla adından sektörde söz ettirirken, Cordoba Animasyon Stüdyosu ise Cille ve İstanbul Muhafızları gibi çocuklara yönelik çizgi dizilerde kültürel öğeleri dijital animasyonla buluşturdu. İstanbul’un yanı sıra Londra’da da faaliyet gösteren Koff Animasyon ise Fox Network Group gibi yabancı firmalara yaptığı işlerle ödül toplarken, Müslüm Gürses ve Zeki Müren gibi kültürel ikonların kısa animasyonlarıyla sosyal medya platformlarında dahi ses getiren yaratıcı çalışmalarıyla tanınmakta.

Çalışma alanı geniş

Sinemadan dijital platformlara reklamcılıktan oyun sektörüne kadar birçok alana üretim yapan Türk animasyon stüdyolarının sayısı günden güne artıyor. Buna bağlı olarak da yetişmiş insan gücüne olan ihtiyaç da büyüyor. Bu ihtiyacı karşılamayı amaçlayan Beykoz Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Çizgi Film ve Animasyon Bölümü, öğrencilerine sektörde iş imkanı sağlıyor. Beykoz Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nüket Güz, “Çizgi Film ve Animasyon Bölümü’nden mezun olan öğrencilerimiz; çizgi film ve animasyon stüdyolarında tasarımcı veya görsel efekt uzmanı, karakter tasarımcısı, yönetmen, eğitimci, çeşitli reklam ajanslarında veya televizyon şirketlerinde görsel efekt uzmanı veya tasarımcı, grafik tasarımcı, reklam tasarımcı, freelance tasarımcı veya illüstratör olarak çalışma şansı yakalarlar” diyor.

Çok tercih edilen bölümler arasında...

Animasyonun artık hayatın birçok alanına etki ettiğini belirten Güz, bu nedenle mezunların birçok sektörde kendine çalışma alanı bulduğunu söylüyor. Son dönemlerde ‘çizgi film ve animasyon’un çok tercih edilen bölümler arasında yer aldığını belirten Güz, sözlerini şöyle sürdürüyor: “Bu alanda eğitimini sürdürmek isteyen öğrencilere önerim, öncelikle çizim alt yapısını geliştirmeleri, sonrasında animasyonun temel yapısını oluşturan kuramsal ve pratik çalışmalara yoğunlaşarak ilerlemeleridir. Öğrenciler, teknolojiyle harmanladığı bilgilerini pratik alanda ortaya koymalıdır. Animasyon yoğun bir çalışma ve ekip işidir. Bu zorlu ve keyifli yolculuğa başlamak için mutlaka çok çalışmayı göze almak gerekmektedir.”

Büyüleyici bir dünya!

Çizgi film ve animasyon eğitimi görenler, mezun olduklarında iyi derecede bilgisayar ve iletişim teknolojilerini kullanma becerisine sahip oluyor. Tasarım, animasyon, dijital sanat, iletişim yönetimi ve iletişim teknolojileri alanlarındaki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olan mezunlar, bu alanlardaki gelişmeleri ve günceli izleme yeterliliğine de erişiyorlar. Prof. Dr. Nüket Güz,

Çizgi Film ve Animasyon Bölümü'nü seçerken öğrencilerin nelere dikkat etmesi gerektiğini şu cümlelerle açıklıyor: “Çizgi film ve animasyon dünyası, büyüleyici evrenler yaratan ve izleyenleri o evrenin içine dahil eden benzersiz bir dünya. Bu dünya içerisinde yer almak isteyen ve kendi hayallerini ortaya koymak isteyen öğrencilerimiz; heyecan ve istekle adım attıkları eğlenceli animasyon sektörünün keyifli dünyasına giriş yaparken bu alanın bir o kadar da emek ve özveri istediğini bilmeliler. Öğrencilerimiz öncelikle sektör deneyimi olan bir eğitim kadrosuyla çalışmalı ve kendi potansiyellerini geliştirebilecekleri pratikler, çalışmalar ve projeler gerçekleştirerek özgün portfolyolarını hazırlayabilecekleri ortamı seçmeye dikkat etmelidirler.”

Erasmus ile deneyim kazanın

Peki Beykoz Üniversitesi 'Çizgi Film ve Animasyon' bölümü mezunlarına ne gibi yetkinlikler kazandırıyor? Bu sorunun yanıtını Profesör Güz, şöyle veriyor: “Öncelikle Beykoz Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, öğrencilere çizim, bilgisayar, televizyon ve ses kayıt stüdyosu ile her türlü teknik desteği sağlamaktadır. Bunun yanı sıra kendi alanlarında uzman ve sektör deneyimi olan eğitim kadromuzla alanla ilgili derslerle yaratıcı süreci destekleyen bir süreç sonunda portfolyolarını hazırlama şansı bulmaktadırlar. Tüm öğrencilerimizi sektörde yapabilecekleri staj ve Erasmus programları ile yurtdışı veya yurtiçi deneyimi kazanmaları için teşvik ediyoruz. Hali hazırda üniversitemiz, Erasmus faaliyetleri gerçekleştirmek için çeşitli üniversitelerle görüşme aşamasındadır. Dolayısıyla Beykoz Üniversitesi Çizgi Film ve Animasyon mezunu olan bir kişi, donanımlı teknik, teorik bilgilerle ve sunabilecekleri kapsamlı bir portfolyo ile mezun olacaklardır.”

Rigging ve storyboard sanatçısı

Beykoz Üniversitesi “Çizgi Film ve Animasyon Bölümü” mezunları için çok geniş bir çalışma alanı bulunuyor. Bölümden mezun olanlar kamu kurum kuruluşlarında ve özel sektörde çeşitli kademelerde görev alabilirler. Çizgi Film ve Animasyon Bölümü'nden mezun olan öğrenciler, tasarım alanında girişimci olabilmenin yanı sıra, karakter tasarımcısı, storyboard sanatçısı, konsept tasarımcısı, 3D modelleme sanatçısı, rigging (iskelet sistemi) sanatçısı, 3B-2B animatör, animasyon yönetmeni, doku ve ışık sanatçısı, senarist, görsel efekt sanatçısı gibi görevlerle sektörlerde iş imkanı bulabilecekleri gibi; farklı sektörlerde yer alan kurumların iletişim, reklam ve medya ilişkileri gibi bölümlerinde de görev yapabilirler. Prof. Dr. Nüket Güz, bölüm mezunlarının diğer iş olanakları konusunda şu bilgileri veriyor. “Bölüm mezunları, animasyon ve reklam ajanslarında animatör, sahne tasarımcısı veya tasarım uzmanı olarak istihdam edilebilmektedirler. Özellikle son yıllarda çok hareketli olan sinema ve animasyon sektöründe, sinema ve animasyon yapım şirketleri animatör ve farklı becerilere sahip canlandırma uzmanı dahil birçok farklı görevlerde nitelikli iş gücüne ihtiyaç duymaktadır. Dijital platformlarda da tematik kanalların çoğalmasıyla birlikte, bu kanallarda okul hayatında sahip olduğu teorik bilgiyle, okul stüdyolarında pratik çalışma olanağı bulmuş olan donanımlı yetişmiş elemana her zaman ihtiyaç var. Aynı zamanda her geçen gün eğlence sektörüne yön veren dijital oyunlarla da disiplinler arası bir ilişkiye sahipliğinden ötürü oyun sektöründe de farklı alanlarda istihdam edilebilmektedir.”

Dünyaca ünlü animasyon stüdyoları

- Dünyada animasyon denilince akla, ilk Walt Disney geliyor. Disney stüdyoları, animasyonu teknik gelişimlerle besleyerek her zaman bir adım öteye taşıma hayaliyle kurulmuş. Dolayısıyla da animasyonu seslendirme, renklendirme ve derinlik hissi veren kamera teknolojileriyle buluşturmada ilk adımları atan şirketlerden biri olan Walt Disney'nin vizyonu, günümüzde dijital teknolojilerle de buluşarak neredeyse yüz yıldır tüm dünyaya ilham vermeyi sürdürüyor.
- Disney çatısı altındaki Pixar ise, 90'ların sonlarından beri DreamWorks ile beraber uzun metrajlı dijital animasyonun en etkileyici örneklerini, üç boyutlu karakterlerin en popülerlerini izleyicilerin karşısına çıkarmakta. TV ekranlarından dijital platformlara akan, hızlı bir tüketim ve yoğun bir taleple karşılaşan kısa metrajlı animasyon serilerinin yapımında da Cartoon Network Studios'u es geçemeyiz.
- Animasyon alanında, Amerikan stüdyolarının tek yıldız olduğunu da söyleyemeyiz. Japonya'nın Disney'i olarak görülebilecek Studio Ghibli ve Toei Animasyon gibi aktörlerin, kendilerine özgü stiller yaratıp animasyona görsel ve kültürel zenginlik kattıkları açık.
- Studio Ghibli'nin uzun metrajlı animasyonları, analog tekniklerin cazibesini dijitalleşen dünyada korumayı başarmakta. Toei Animation, günümüzde dahi Asya'yı aşip tüm dünyada anime severleri televizyon (ve bilgisayar) başına çeken yapımlara imza atıyor.
- Küçük ölçekli olmakla birlikte bu Japon devlerin arasında dikkat çekmeyi başaran Kyoto Animation gibi stüdyoların da sektörde büyük taşıdığını belirtelim.
- Animasyon tarihinde Avrupa'nın yeri de tartışılmayacak kadar önemli. İngiltere'de doğan Aardman Animations, stop-motion kil canlandırmada en büyük isim olmayı sürdürüyor.
- 1908 tarihli "Fantasmagorie" çalışması ile kimilerince animasyonun atası sayılan ÉmileCohl'un anavatanı olan Fransa'da ise, üç boyutlu çalışmalar üreten stüdyoların yanı sıra sanatsal yapımlarla film festivallerinde boy gösteren Les Armateurs gibi stüdyolar da faaliyet göstermekte.

Dünyaca ünlü animasyon stüdyoları

Pixar, Walt Disney Animasyon Stüdyoları, Studio Ghibli, Kyoto Animasyon Stüdyosu, Madhouse, Sunrise, Poei Animasyon Stüdyosu, Production IG, Aardman, Cartoon Network, Dreamworks, Gainax, Gonzo, Nickelodeon, Laika, Blue Sky, Gaumontanimation, Illumination Mac Guff, Les Armateurs, Zagtoon, Mikros Animation, Marvel Animasyon Stüdyoları...

Türkiye'nin en ünlü animasyon stüdyoları

Anima İstanbul, Grafi2000, Cordoba, Koff Animasyon, Fauna Entertainment, LighthouseVFX